

RILEYBLADET

Organ för Svenska Rileyregistret

Huvudredaktör & utgivare: Erik Hamberg Bitr. red.: Kent Gustafsson

Adress: Svenska Rileyregistret, c/o Erik Hamberg,
Timrågatan 10, 162 23 VÄLLINGBY

Nr. 2/1991

SUCCÉ

är rätta ordet för sommarens rally i Västeråstrakten. Organisatörerna, dvs. Håkan Wikström, Ronald Pfändtner och Rune Möller (med släkt och vänner) visade sig vara synnerligen kompetenta för uppgiften och ordnade ett verkligt fint tvådagarsmöte den 15 och 16 juni. Tack skall ni ha! Till och med vädrets makter ställde upp på vår sida. Juni var ju annars både kall och våt i stora delar av landet. Totalt kom 14 Rileyvagnar.

Bilden ovan är från samlingen på Stora Torget i Västerås på lördagsförmiddagen. Närmast ser vi två generationer Nilsson, Nils Johan och Holger med Pathfinder 1956 och bakom dem Anders Lindner med fadern Bo och 1½ l 1952. För fotot svarar Per-Börje Elg.

E.H.

ÅRETS RILEY-TRÄFF KRING VÄSTERÅS - A PERSONAL VIEW

Mycket lyckat!

Välplanerat, välorganiserat, välbesökt. Vackert väder, vacker bygd, vackra bilar, vänliga människor.

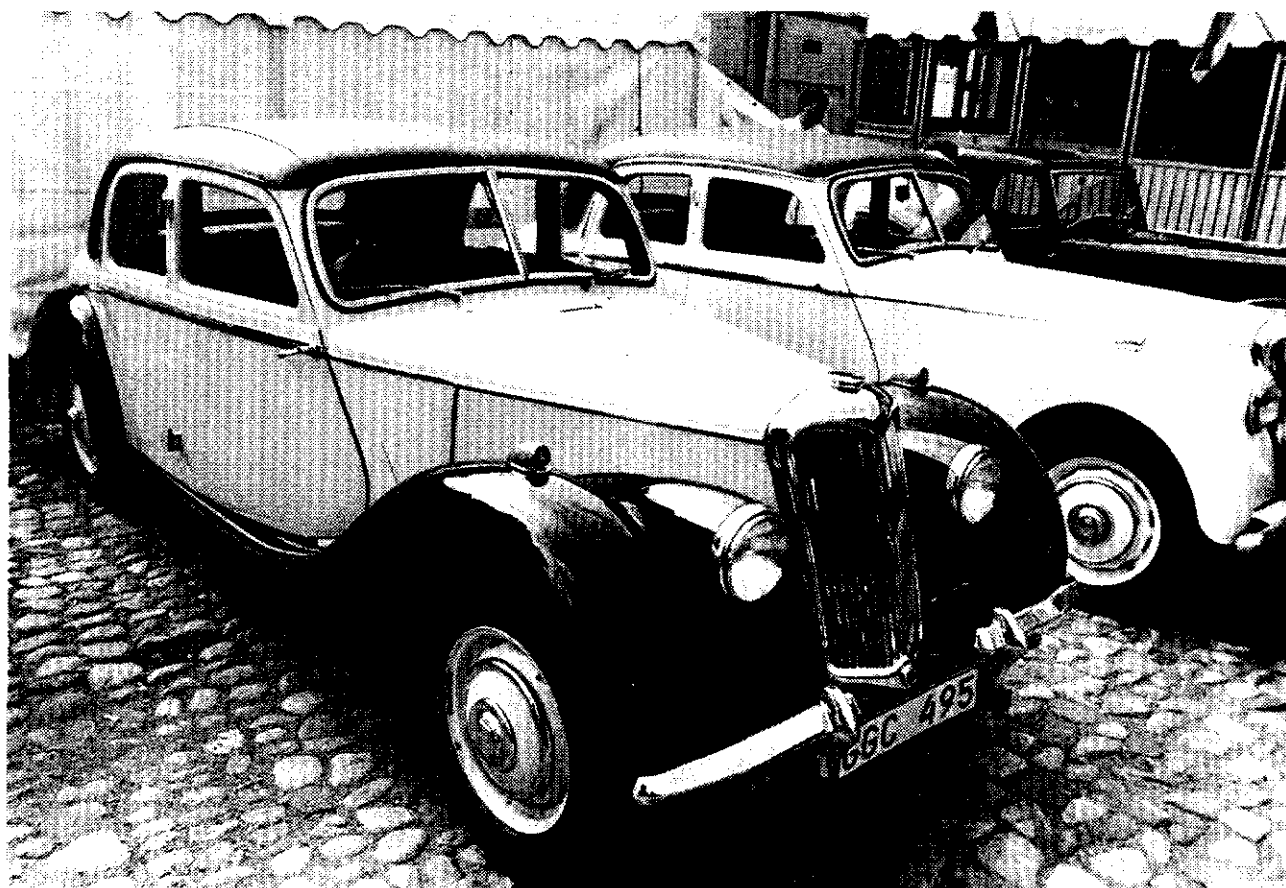
Det är bara att ta av sig hatten för årets arrangörer Håkan Wikström och Ronald Pfändtner. Så bra blir det bara om man lägger sin själ i projektet. Och det var tydligt att man hade gjort. Klanen Möller bidrog också till succén.

Det var väl för många, som för mig, att resan till Västerås var fylld av små och stora skurar vilka avlöste varandra med att dämpa förväntningarna inför sommarrallyt. Långa sträckor tillbringar man bakom någon långtradare eftersom accelerationen inte räcker till för att köra om. Problematiken accentuerades i mitt fall av att generatören slutat fungera och sådan lyx som vindrutetorkare och strålkastare var inte att tänka på. Men det gick ju det också

Stortorget i Västerås, lördag kl. 10. Plötsligt kommer de - Rileys ur alla gränder. En syn aldrig tidigare skådad på denna plats! Uppställning av fordonen och så ut i vimlet för att hälsa på gamla bekanta, såväl bilar som människor. Man får en packe rallydokument: kartor frågeformulär och en vägbeskrivning komplett med information om alla sevärdheter vi skulle komma att passera under vägen. Slott, kyrkor, runstenar. Svenska historien från forntid till nutid, presenterad under den 85 km. långa rallyvägen.

Tio dagar före rallyt hände det! Erik Hamberg lyckades krocka sin drophead inne i centrala Göteborg. Bilen var dock körbar som tur var; med ett extraglas och en kofångardel från Edaskroten såg den något bättre ut. "Kom du," sade Håkan eller Ronald, "det är sällan folk får se en krockad Riley" Foto: Per-Börje Elg.

På Stora Torget i Västerås fann man Torsten Grönvalls RMA, Tor Bang-Steinsviks RMF och son Tor-Oles Lincock sida vid sida. Foto: Per-Börje Elg.

/Årets Riley-träff ... (forts.)/

Lokaltidningen VLT har sänt ut sin stjärnreporter som nogsammt antecknar fångslände Riley-information ur Dr Hambergs mun.

Kvällen innan hade flera Rileyekipage råkat in i Västeråspolisens trafikrazzior. Då bjöds ballongblåsning och körkortskontroll. Men nu, lördag middag, hade man ställt en polis i varje gatukorsning på väg ut ur staden! Det var fritt fram för Rileykortègen som under ledning av familjen Möller ringlade genom det vackra, kulturrika landskapet på en av Sveriges äldsta (och smalaste) vägar. Saltängsstenarna, Dingtuna kyrka, Säby kyrka, Österängen, Strömsholms slott, Strömsholms kanal och mer hinner vi se innan vi ankommer till Borgåsund och "Moeller's Inn" där lunch bjöds. Här ser vi även Rune Möllers bilsamling som han hyst in i en pittoresk gammal missionskyrka. Snacka om att fylla en mission

Pajer för de stora och korv för de små, skynda på, skynda på, snart skall Riley-rally gå! Församlingen delades i två grupper. Den ena gick direkt till församlingshuset för att se på The Moeller Collection. Den andra bänkade sig för lunch - pajer av alla de sorter, bakade på plats. För att understryka det engelska ingick givetvis även steak-and-kidney pie.

Så flaggades vi iväg. Alla hade tilldelats startnummer. Jag hade fått nummer 13

Solen strålar, fåglarna kvittrar, cumulusmolnen seglar som välvilliga bomullstussar på himlen. Framför och bakom blixtrar ibland en välpolerad

(forts. sid 4)

Plats för stilstudier: Nils Johan Nilssons Pathfinder och Hugo Josefssons Two-Point-Six parkerade utanför "The Moeller Collection". Foto: P-B Elg.

/Årets Riley-träff ... (forts.)/

bilskönhet till i solgasset på den vackert slingrande vägen (fortfarande en av vårt lands äldsta) i riktning mot Köping. Bland alla fornborgar där Birger Jarl, Nils Sture, Gustaf Vasa och andra kändisar ur svenska historien levtt och härjat, ska Riley-rallyisterna nu även hålla ögonen öppna efter "frågeskyltarna". Co-drivern, med tipskupong i handen och blicken farande som en vindrutetorkare mellan vägens båda sidor, spanar ivrigt efter skyltar med frågor. Skyltarna är skrivna i så gott som osynligt bläck, förmodligen för att öka spänningen.

Det är strax efter start som rallyts två dropheads tar fel vid en vägkorsning, försvinner ut i geografin, och kommer inte till rätta förrän alla konjaskransarna tagit slut hos Stigs Bil & Motor i Köping. Under tiden har vi andra druckit kaffe och försökt lista ut vad som döljs i ett antal tygpåsar. Svaren diskuteras livligt bland deltagarna och alla garderar med kryss.

Strax utanför Köping bor Bertil Lindblad. Det var han och Curt Borgenstam som i samband med ett besök på Bugattifabriken i Molsheim år 1950 började diskutera bildandet av en klubb som hade till målsättning att uppspara och restaurera äldre sport- och racerbilar. Året därpå tillkom Bilhistoriska Klubben, som 1957 fick nytt namn: Automobilhistoriska Klubben.

Från Stigs Bil & Motor kör vi sålunda i kortège till Bertil Lindblad, som visar oss sin exklusiva samling med Bugatti (två), Panhard Levassor och Mercedes SSK (ex. Karl Ebb). Tänk att hitta en Mercedes SSK på en skrot-

(forts. sid 5)

/Årets Riley-träff ... (forts.)/

firma! Jag hade fått hjärtslag. Vi ser även Bertils Isotta-Fraschini torpedbåtsmotor som han var med om att utveckla för den svenska marinen. Ett tekniskt under.

Vi flaggas iväg på nästa etapp av rallyt. Nya skyltar, nya kontroller med praktiska prov, nya gamla fornminnesmärken att förundra sig över, för att till slut svänga in i den lummiga allén upp till Tidö slott, igenom den trånga ytterportalen och in på borggården.

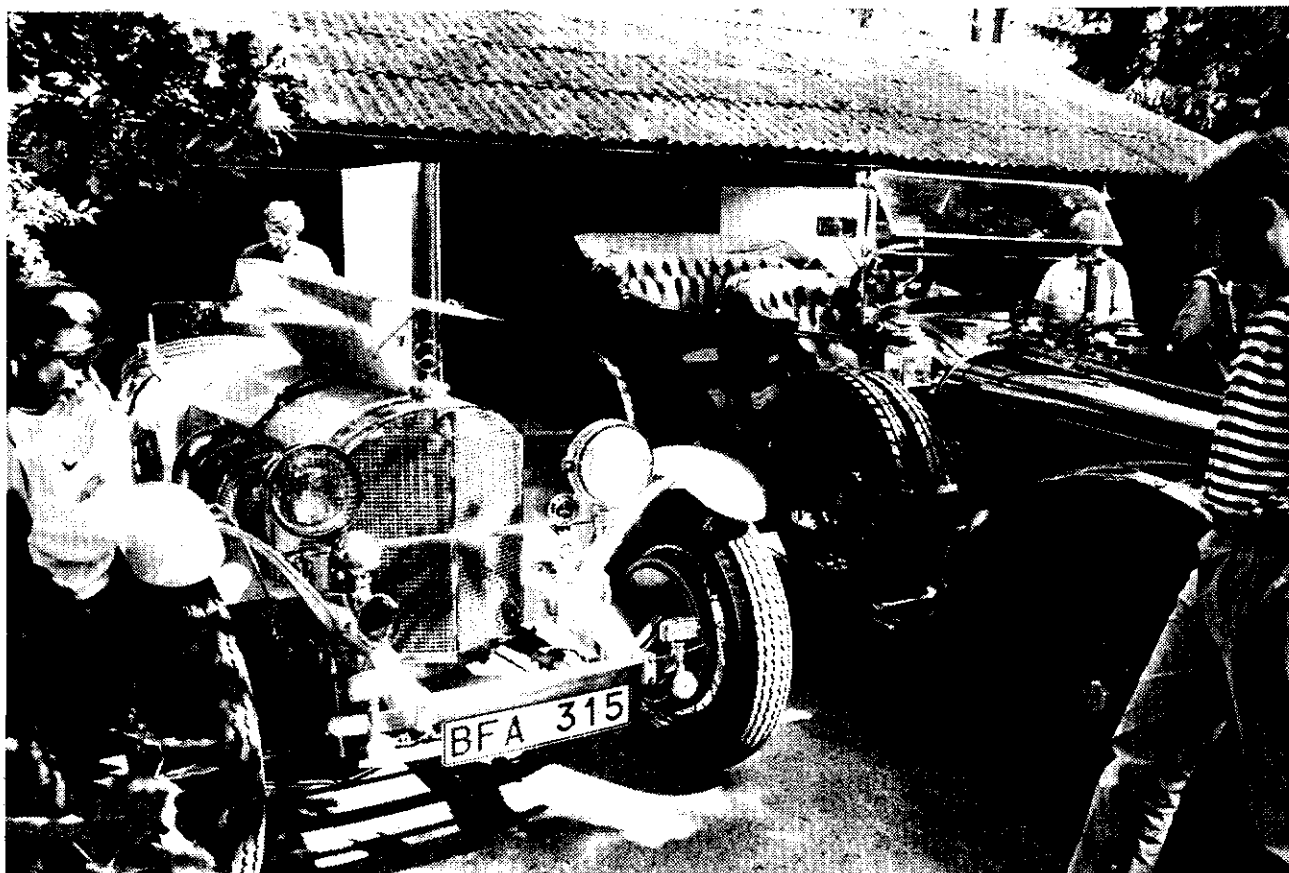
De 24 ekipagen passade som hand i handske inne på borggården. En bil till och det hade blivit för trångt. Men nu var det perfekt. Tanken att borggården hade byggts just för 91 års Riley-rally låg nära till hands ...

Ett käckt fruntimmer i klan-kjol, cashmere tröja och skor med rågummisulor hälsade oss välkomna till Tidö slott och inviterade till "guided tour". Förutom att hon var käck och kunnig hade hon en ängels tålmod. En pilt på fyra med s.k. fri uppfostran tävlade med guidetanten om att fånga vårt intresse genom hela slottsturen. Det unga föräldraparet tyckte tydligen att det var helt O.K. och uppmuntrade t.o.m. spektaklet.

Dörrarna slås upp till Gula Salongen. Där inne ljuder skön musik av Mozart. Vi strömmar in. I ett hörn sitter en stråkkvartett i 1700-talsdräkter och pudrade peruker och spelar Eine Kleine Nachtmusik. - Oj vad läckert! Men vänta ... vad konstigt? Jag tycker att jag känner igen violinisten längst till vänster. - Nej men ... är det inte rallyorganisatören Håkan Wikström? Blicken går nu till de andra musikanterna. Rune Möller vid cellon, hans

(forts. sid 7)

Bertil Lindblads Mercedes SSK 1929 - är den manne en av Sveriges finaste gammelmilar? På sitt sätt mer imponerande var emellertid hans Panhard et Levassor X 18, en sexsitsig phaeton från 1912. Foto: Per-Börje Elg.

Ovan: Bertil Lindblad avtackades på klubbens vägnar av Erik Hamberg med en blomsterbukett. Nedan: Den oförlikneliga stråkkvartetten på Tidö slott, den största överraskningen på hela rallyt. För de flesta åhörarna tog det en god stund innan man kom underfund med vilka musikerna var.

Foto: Anders Lindner

/Årets Riley-träff ... (forts.)/

dotter Margareta och Benny Bentröf på violin. Det är inte sant! Och ändå är det det. Helt fantastiskt! Applåderna bryter ut innan kvartetten avslutat de sista takterna, och fortsätter att dåna i flera minuter. En "happening" de närvarande sent kommer att glömma. Knorren på Rileyprogramsvansen.

Församlingen delar upp sig. En del går till det fina leksaksmuseet på slottet. Andra avhåller Svenska Rileyregistrets årsmöte, al fresco, under några stora kastanjer utanför Tidö slotts vårdshus. Herr ordförande Hamberg marcherar i rask takt igenom föredragningslistan utan att ge tillfälle till "dösnack". På en kvart är mötet över. Undertecknad tilldelades "The Long Distance Award" (nära 1.600 km hade jag avverkat innan jag var hemma igen).

I vårdshusets glasade veranda dukades fram roast beef and Yorkshire pudding - en passande meny för vänner av klassiska engelska bilar. Men var var pepparrotten och den engelska senapen?

Prisutdelning för rallyvinnare. P-O Petersson tar hem första priset, en ännu inte torr Rileytavla av konstnären och rallyorganisatören Ronald Pfändtner. Andra pris gick till unge herr Bang-Steinsvik som fick en handgjord Somerville modell av en 1937 års Riley Kestrel. Inga dåliga grejor!

Många tillbringade natten på Lövuddens vandrarhem, från vilket en korttåg utgick på söndagsmorgonen för "garagebesök" hos Robert Lockley och Ronald Pfändtner. Bob Lockleys Riley Redwing, som nu är inne på sitt 20:e renoveringsår, såg inte olik ut det fotografi av bilen som finns i Rileybladet 1/84. "Perfection is the child of time" lär Joseph Hall (1574-1656) ha sagt

(forts. sid 8)

Bland de deltagande bilarna fanns Anders Muhrs välhållna 2½ l saloon 1950. Kanske är det Sveriges finaste tvåenhalva? Foto: Per-Börje Elg.

Ovan: Ett antal Rileyvagnar parkerade på Tidö slotts borggård. Från vänster: 2½ l 1953 (Bang-Steinsvik), 9 hp Gamecock 1932 (Petersson), 2½ l drop-head coupé 1950 (Hamberg), 2½ l drophead coupé 1951 (Manny Rosenberg, Wakefield, England) samt 1½ l 1949 (Grönvall). Foto: Per-Börje Elg.

/Årets Riley-träff ... (forts.)/

På båda sidor av den lilla villagatan utanför Robert Lockleys hus stod nu alla Rileys parkerade. Jag passar på att anteckna vad RM-ägarna kör med för däck: Avon Tourist 5.50-16, Dunlop SP4 Taxi 175 R 16 Radial, Michelin X 175 R 16 X, Firestone CV-2000 175 R 16 C, Goodyear Weatherride Rib, India 6.00-16, Goodrich 5.50-16 Silvertown.

Hemma hos Pfändtners står en nylackad men ännu oinredd Riley Merlin 9 hp från 1936 som Ronald inköpt av herr Karlsson i Nässjö. Rödmålade ekerhjul vill jag minnas. I trädgården bjuds kaffe och smörgåsar, och i matsalen står staffliet och målarpenslarna kvar efter de senaste nätternas arbete med förstapris-tavlan.

Uppbrottsstämming. Tack och farväl! Vi ses till nästa år igen!

Jag tänker på Erik Hambergs ord i sitt tacktal till arrangörerna: efter detta hellyckade arrangemang - vem vågar ta sig an nästa års rally???

Anders Lindner

Ett litet P.S. från red.: Västmanlands Läns Tidning (VLT) hade måndagen den 17 juni ett reportage om vårt rally. Under rallyt gästades vi av Connie och Manny Rosenberg som var på väg till Polen på semester i sin Riley, men som passade på att åka genom Sverige och delta i rallyt eftersom det gick bra tidsmässigt. Ett mycket trevligt och uppskattat besök för oss alla!!

PERCY RILEY - BILINDUSTRIENS YNGSTE PIONJÄR

Av David G. Styles, i översättning av Anders Lindner

Del 2.

Pappa Victor, som insåg värdet ett sådant patent skulle komma att få om det blev godkänt, uppmanade enträget Percy att bestrida ansökan med hänvisning till sonens redan existerande konstruktion. Percy visade att hans ritningar tillkommit minst två år före Benz' med följd att invändningen godtogs. Och även om familjen Riley inte retroaktivt kunde patentera Percy's design så gav det dem rätten att fortsätta utvecklingsarbetet, samtidigt som det sparade bilindustrin miljoner i licenspengar.

För att riktigt kunna inse hur märkvärdig Percy Rileys första bil var ska man komma ihåg att ynglingen bara var 15 år, vilket ska jämföras med den store Karl Benz' mogna ålder. Han var då 54. Jämför vidare Henry Fords första bil, som visserligen byggdes två år tidigare, av en man mer än dubbelt så gammal som Percy Riley, så inser man snabbt att det knappast går att jämföra Fords "inrättning" med Rileymaskineriet. Utan att vilja förringa Henry Fords enastående bedrifter, står det klart att graden av teknisk mognad var mycket större hos Percy Riley.

Skakad och sporrad av tanken på hur lätt han kunde ha mist sin uppfinning, fortsatte Percy att vidareutveckla sina ventilmekanismer vilket utmynnade i uppkomsten av "ventilöverlappningsprincipen". I en fyrtaktsmotor innebär detta att avgasventilen förblir öppen en kort stund medan insugningsventilen öppnas för att på så sätt öka insugningshastigheten av bränsleblandningen till förbränningskammaren. Resultatet av denna innovation blev ett välförtjänt brittiskt patent, nr. 14391 från 1903. Den motor som användes för att utveckla detta nya koncept blev den nya, helt egna, luftkylda Riley 3 hp motorn (encylindrig/402,12 cc) vilken sattes i produktion 1903.

(forts. sid 10)

Nedan: Rileyinvasion på Förvaltargatan i Västerås när Robert Lockleys Redwing inspekteras. Foto: Tor Bang-Steinsvik.

/Percy Riley ... (forts.)/

De stora fördelarna med "ventilöverlappning" i konstruktionen av ventilmotorn kvarstår än, med skillnaden att den effekt man får ut av överlappningsprincipen idag var fullständigt otänkbar vid seklets början. Men Percy Riley vilade inte på sina lagrar. Han insåg genast att han kunde förbättra vridmoment, bränsleförbrukning och själva motorkraften genom att variera kamprofiler och överlappningsgrad. Allt detta gjorde naturligtvis underverk för dåtidens Riley-image. Allteftersom han upptäckte hur mycket han kunde öka effekten fick han övergå till att vattenkyla sina encylindriga motorer eftersom arbetstemperaturen ökade med ökad prestanda.

- Slut på del 2. Missa inte den spännande fortsättningen!

NYA MEDLEMMAR

Vi har nöjet att hälsa följande nya medlemmar välkomna i klubben:

195 Karl Lundin Elf 1962 RA23IL230202 / CBM 752
Tuna
190 63 ÖRSUNDSBRO
Tel. 0171 - 640 96

196 Per Ahlin One-Point-Five
Herrgården
145 90 NORSBORG
Tel.

Adressändringar:

109 Ingemar Hammare, HSB-gatan 1 B, 795 30 RÄTTVIK (nytt postnummer)
193 Leif Johansson, Degermyr 4, 911 94 VÄNNÄS Tel. 0935 - 231 71

ANNONSER

Köpes

Grillgaller (ribbor) till Riley 1½ l.
Eddie Lidholm, Västra Rynninge, 715 92 STORA MELLÖSA
Tel. 019 - 44 52 03

Säljes

Rover 2000 TC 1965, ljusblå med beige inredning i fint bruksskick.
Håkan Svensson, tel. 0301 - 190 43 (ej medlem)

Riley 2½ l roadster 1950 i gott skick. Bilen finns i Californien, pris US dollar 24.000. För närmare uppgifter, kontakta Erik Hamberg, tel. 08 - 739 18 17.